

Številka: 600-06/21-1/

Datum: 24. 1. 2022

Na podlagi 42. in 147. člena Poslovnika Državnega zbora je Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino kot matično delovno telo pripravil

POROČILO

o obravnavi Zahteve Državnega sveta za ponovno odločanje Državnega zbora o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja (ZPIMVI-B), EPA 2290-VII.

Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino je na 43. nujni seji 24. 1. 2022 obravnaval Zahtevo Državnega sveta za ponovno odločanje Državnega zbora o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja, ki sta ga Državnemu zboru v obravnavo predložila poslanca Felice Žiža in Ferenc Horváth in ga je ta sprejel na 93. izredni seji 13. 1. 2022.

Odboru je bilo posredovano naslednje gradivo, objavljeno na spletnih straneh Državnega zbora:

- Zahteva Državnega sveta
- Mnenje Zakonodajno-pravne službe

Pri delu Odbora so sodelovali: predstavnik predlagatelja Felice Žiža, predstavnik Državnega sveta Branimir Štrukelj in predstavnica Zakonodajno pravne službe Katarina Kralj.

* * *

Predstavnik Državnega sveta je v uvodu povedal, da je znanje jezika na ravni C1 po Skupnem jezikovnem okviru Sveta Evrope (SEJO) povsem primerno v poklicne, učne in akademske namene. Menil je, da sprememba 14. člena Zakona o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja (ZPIMVI) pomeni hudo zaostritev jezikovne kompetence pri učiteljih, ki pri pouku ne uporabljajo učnega jezika vzgojno-izobraževalnega zavoda, in to v obdobju vedno izrazitejšega pomanjkanja kadra na področju vzgoje in izobraževanja. Glede spremembe 15. člena ZPIMVI, ki predvideva uvedbo preizkusa znanja italijanskega jezika kot maternega jezika pa je pojasnil, da pogoj dodatnega usposabljanja za tiste,

ki ne izpolnjujejo predpisane izobrazbe že ureja Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja.

V nadaljevanju je pojasnil, da se bo z Zakonom ponovno uvedlo dvojna merila, in sicer ena merila s SEJO za učitelje slovenskega jezika in tuje jezike, za ostale pa preizkus znanja, ki naj bi ga izvedlo pristojno ministrstvo v sodelovanju z Zavodom Republike Slovenije za šolstvo, ki pa nimata vzpostavljenega sistema certificiranja v skladu s SEJO. Opozoril je tudi na vprašanje recipročne ureditve tovrstnega vprašanja za slovensko manjšino v Italiji, na problem kadrov za posamezna delovna mesta v slovenskem šolskem prostoru ter na kadrovske zapiranje italijanske manjšine glede na pogojevanje zasedbe delovnih mest z znanjem italijanskega jezika tudi za tehnične in administrativne delavce.

Predstavnik predlagatelja je povedal, da gre pri Zakonu za uresničevanje 64. člena Ustave, ki ureja posebne pravice avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti v Sloveniji, saj je bil do sedaj le delno uresničen. Pojasnil je, da so že leta 2018 na Zavodu za šolstvo v sodelovanju z Ministrstvom potekali preizkusi znanja ter da je bil Zakon pripravljen v sodelovanju z ravnatelji, profesorji in ostalimi strokovnjaki zaposlenimi v šolah na dvojezičnem področju, pri njem pa je pomagalo tudi Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Menil je, da se bo z Zakonom uresničila le ustavna pravica glede učnega jezika.

Odboru je bilo posredovano **Mnenje Zakonodajno-pravne službe (ZPS)**, ki je Zakon preučila skladno s svojimi pristojnostmi. Njena predstavnica je povedala, da ZPS ugotavlja, da se navedbe Državnega sveta v zahtevi za ponovno odločanje nanašajo na vprašanja, povezana s presojo primernosti zakonske ureditve, ki so vsebinske narave. Vsebinske navedbe v zahtevi presegajo okvir nalog ZPS, ki jih določa 27. člen Poslovnika Državnega zbora, zato se do navedenih utemeljitev in s tem tudi do zahteve Državnega sveta ne opredeljuje.

V **razpravi** je član Odbora menil, da je bil Zakon v letu 2018 spremenjen ravno zaradi težav pri zaposlovanju ustreznih kadrov, zaradi česar je bila zahtevana nižja stopnja znanja jezika, stanje glede zaposlovanja, pa se do danes še ni spremenilo. Prav tako se mu ni zdelo primerno, da diplomanti terciarnega izobraževanja, ki so zaključili študij italijanskega jezika, slednjega ne bodo mogli poučevati brez opravljenega preizkusa znanja italijanskega jezika. Opozoril je tudi na neenako obravnavo zahtevanega znanja za italijanske učitelje v zamejstvu, na to, da Obalna samoupravna skupnost Italijanske narodnosti ni podala mnenja na Zakon ter na veliko število podanih negativnih mnenj.

Članica Odbora pa je pojasnila, da je večjezičnost v Evropi postala potreba in da bo na tem področju v bodoče potrebno veliko dela. Menila je, da globalni svet zahteva dodatno znanje jezikov zunaj Evrope ter da je znanje jezikov povezano tudi s kulturo sogovornika. Opozorila je na to, da mora tisti, ki poučuje tuj jezik v Sloveniji, dobro znati tudi svoj materni jezik ter da že sedaj obstaja strokovni izpit za učitelje na celotnem področju, ki vsebuje znanje slovenskega jezika, pedagoški nastop ter znanje zakonodaje. Glede težav s kadri, pa je pojasnila, da le-te izhajajo iz leta 1996, ker je bila do takrat za poučevanje dovolj prva bolonjska stopnja, po tem letu pa je bil potreben tedanji univerzitetni študij. Zaradi tega je nastala velika vrzel pri kateri so si pomagali z zaposlovanjem ljudi, ki še niso imeli končane celotne izobrazbe, kar Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja ob določenih pogojih še vedno dopušča. Ob koncu je še izrazila željo, da bi bila kakovost znanja jezika recipročno uveljavljena tudi na italijanskem ozemlju.

* * *

Po opravljeni razpravi je Odbor glasoval (9 ZA, 5 PROTI) o naslednjem

m n e n j u:

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja je ustrezen.

Odbor je mnenje sprejel, ker je zanj glasovala večina vseh članic in članov Odbora.

* * *

Za poročevalko Odbora na seji Državnega zbora je bila določena podpredsednica Odbora Mojca Škrinjar.

Danica Polak Gruden
sekretarka Odbora

Mojca Škrinjar
podpredsednica

Poslano:

- Zakonodajno-pravni službi
- Državnemu svetu

V vednost:

- Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport